

DAGMĀRA PRĪBERGA

MEŽĢIŅU MANTOJUMS LATVIJĀ
SENĀS MEŽĢĪNES. PRAKTISKĀ GRĀMATA

LATVIAN LACE HERITAGE
ANTIQUÉ LACE. A HANDBOOK.

Latviešu tautas mākslas savienība

Rīga, 2016

SATURS

IEVADS	5
INTRODUCTION	7
ĪSS VĒSTURISKS APSKATS. MEŽĢĪNES LATVIJĀ	10
SHORT HISTORICAL REVIEW. LACE IN LATVIA	14
MEŽĢĪŅU RAKSTUROJOŠIE FAKTORI	18
I MODES TENDENCES	18
II MATERIĀLS	24
III RAKSTS (ORNAMENTS)	28
MEŽĢĪŅU TEHNOLOĢIJU IZPĒTE UN ANALĪZE	33
I. ŠŪTAS / IZŠŪTAS MEŽĢĪNES	36
1. ŠŪTĀS-ADATIŅAS MEŽĢĪNES	37
Recitellas mežģīnes	38
Adatiņas (klasiskās) mežģīnes	47
Malu noslēgumu mežģīnes	56
2. LENTĪŠU MEŽĢĪNES	70
3. TENERIFES MEŽĢĪNES	80
4. TILLA MEŽĢĪNES	88
Latviešu tautas tērpu sievu cepuru (19.gs.) apraksti un tehniskie zīmējumi	100
Latviešu tautas tērpu sievu cepuru mežģīnes, 20., 21. gs.	136
II PĪTAS MEŽĢĪNES	140
1. PĪTAS BĀRKSTIS UN PĪTENES	140
2. KNIPELĒTAS MEŽĢĪNES	141
Knipelēšanas tehnikas veidi	144
Linu dvieļu mežģīņu tīkliņu un režģu raksti	161
Knipelētas mežģīnes latviešu tautas tērpu rotājumos	187
Savienojumu knipelēšana	224
Saīdzināšanas metodes knipelētām mežģīnēm	230
III AR MEZGLIEM VEIDOTAS MEŽĢĪNES	234
1. MEZGLOTAS MEŽĢĪNES (MAKRAMĒ)	234
2. FRIVOLITĒ (KUĢĪŠU TEHNIKA) MEŽĢĪNES	244
3. TĪKLA MEŽĢĪNES	255
IV CILPU UN VALDZIŅU VEIDOTAS MEŽĢĪNES	270
1. ADĪTAS MEŽĢĪNES	270
2. TAMBORĒTAS MEŽĢĪNES	273
Īru tamborētās mežģīnes	276
Mežģīņu glabāšana un kopšana	287
KOPSAVILKUMS	288
CONCLUSION	290
PIELIKUMI (MEŽĢĪŅU GRUPU PILNU APRAKSTU TABULAS)	294
IZMANTOTĀ LITERATŪRA	301
SAĪSINĀJUMI	304